

179. 3.

MEMORIE VAN TOELICHTING.

Het is gebleken, dat in het Tijdelijk Persbesluit 1945 enkele leemten voorkomen, welke om aanvulling vragen; tevens is de wenschelijkheid naar voren gekomen, om enkele wijzigingen in genoemd besluit aan te brengen.

Met betrekking tot de verschillende te wijzigen artikelen wordt het volgende opgemerkt:

Artikel I.

Ad (1), (2), (3), (12):

Redacteuren en andere functionarissen van persbureaux en fotopersbureaux hebben — zij het langs indirecten weg — evenzeer invloed op de openbare meening als hun collega's van dagbladen en andere periodieke uitgaven; er bestaat geen aanleiding om de regelen met betrekking tot de perszuivering niet op hen van toepassing te doen zijn.

Ad (4), (5), (6):

Er zijn dagbladen, welke zich tijdens de bezetting op zoo ergerlijke wijze hebben geleend voor de verbreiding van vijandelijke propaganda, dat een herverschijsing van zulk een blad — onder welke leiding ook — in breede kringen terecht groote verontwaardiging zou wekken. Het is gebleken, dat in enkele gevallen de naam van een dergelijke courant toch een zoodanige goodwill in zich bergt, dat een opnieuw uitgeven onder denzelfden naam uit commercieel oogpunt aantrekkelijke aspecten zou bieden. Het voorgestelde artikel 2a opent de mogelijkheid om een dusdanig besmetten naam voor geruimen tijd uit de perswereld te bannen. De Commissie voor de Perszuivering is naar haar aard de aangewezen instantie om een beslissing als deze te nemen. Ten einde ontduiking van deze beslissing te voorkomen, dient in artikel 11 te worden bepaald, dat een verschijningsvergunning mede wordt geweigerd, indien het blad sterke gelijkenis vertoont met een courant, welker naam is verboden.

Ad (7) en (14):

Toepassing van het tweede lid van artikel 14 kan een bron van ongenoegen zijn tusschen den eigenaar van de drukkerij — tevens uitgever van een courant — en den uitgever, wiens blad mede op deze drukkerij wordt verzorgd. Indien blijkt, dat sprake is van bewuste tegenwerking van de zijde van den drukker, is onontbeerlijk de mogelijkheid, om de desbetreffende onderneming onder bewind te stellen; ook voorzieningen ex artikel 14, lid 1, of door den Persraad, uit hoofde van artikel 15 getroffen, kunnen aldus afdoende worden verzekerd, al zal uiteraard de bevoegdheid tot benoeming van een bewindvoerder met voorzichtigheid worden gehanteerd; van de bepaling mag een sterke preventieve werking worden verwacht.

Ad (8):

Het ligt in de rede, dat uit hoofde van artikel 16, welk artikel beoogt de verdeeling van het papier voor de pers in handen te geven van den Persraad, dit college tevens voorschriften kan geven met betrekking tot den omvang van de bladen; aangezien gebleken is, dat er twijfel over bestaat, of onder „formaat” tevens de omvang is begrepen, is het gewenscht zulks uitdrukkelijk te vermelden.

Ad (9):

De bedoeling van deze aanvulling is, dat periodieken met een zeer kleine oplage en van een voor de publieke voorlichting geringe importantie kunnen worden vrijgesteld van de verplichting om voor hun functionarissen een certificaat aan te vragen. Dit kan een aanzienlijke ontlasting van het ambtelijk apparaat beteekenen.

Ad (10) en (11):

De in artikel 21, leden 3 en 4, genoemde boeten zijn te laag gebleken; veelal levert een overtreding van een voorschrift den betrokkenen een aanzienlijk grooter financieel voordeel dan het maximum bedrag van de boete; de voorgestelde maximum bedragen zullen, naar te verwachten is, het aantal overtredingen zeker verminderen.

Van deze gelegenheid ware gebruik te maken om een vergissing in het vierde lid van genoemd artikel te herstellen door naast gevangenisstraf hechtenis te bedreigen.

Ad (13) en (16):

De Commissie voor de Perszuivering is — met hoe groote voortvarendheid zij haar arbeid ook verricht — niet in staat gebleken, binnen den in artikel 24, lid 3, gestelden termijn aan het groote aantal aanvragers een voorlopig certificaat van geen bezwaar te verlenen, dan wel een procedure tot ontzetting van recht in te leiden. In verband met de zeer strenge norm van artikel 2 van het Tijdelijk Persbesluit vormt politieke betrouwbaarheid op zich zelf een onvoldoende maatstaf voor de uitreiking van een (voorlopig) certificaat; een onderzoek naar de publicaties van den betrokkene of naar diens verder redactioneel of commercieel beleid gedurende de bezetting vergt een onderzoek, dat met het best uitgeruste apparaat niet binnen een maand voor alle aanvragers kan worden verricht. Met het oog hierop wordt voorgesteld den termijn te stellen op honderd-twintig dagen. In verband hiermede is het gewenscht, dat de termijn, genoemd in artikel 31, lid 1, wordt gebracht op honderdvijftig dagen.

Ad (15):

De wenschelijkheid is gebleken, dat ook aan andere periodieke uitgaven dan dag- en nieuwsbladen, b.v. landelijk verschijnende weekbladen, de verplichting kan worden opgelegd een bepaald bericht op te nemen.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
BEEL.

De Minister van Onderwijs, Kunsten
en Wetenschappen,
VAN DER LEEUW.